

Distr.: GENERAL

ECA-NA/RABAT/ICE/XXI/3/I
April 2006

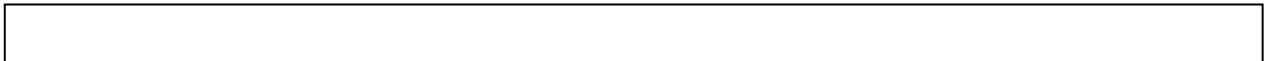

ARABIC
Original: FRENCH

2005 / 6-4

2006 /

1	-II
2.....	-II
3.....	-1
5.....	-2
6.....	-3
9.....	III - الالتزامات التجارية لبلدان المنطقة
9.....	-1
10.....	-2
12.....	-IV
12.....	-1
	-2
12.....	-
13	-
14	-
20.....	-V
20.....	-1
20.....:	-2
26.....	-3
27.....	-4
29.....	.VI

إ- مقدمة

.1

.2

.3

.4

3

.5

.6

.7

.8

.9

.10

.11

.12

.13

.14

II- التجارة الدولية لبلدان المنطقة

.15

10.8

21

9.5

57

.2003-1993

2005

FEMISE

65

. 30 20

.16

1990 30
 19 12
 16 3
 23 12
 17 9
 2004 55
 18 14
 9 8

(1)
 (2004 1990)

2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1990	
83	79	19	48	78	69	68	80	85	85	56	61	86	91	
80	78	5	39	71	63	54	60	83	85	42	61	55	70	
78	77	5	39	69	62	53	60	80	85	42		55	70	
2	1	0	3	5	2	1	..	2	0	13	43	30	20	
1	0	14	6	1	4	13	20	0	0	0	42	0	1	
0	0	0	0	1	0	0	..	..	..	1	9	0	0	
0	3	0	9	1	1	5	13	1	8	1	3	0	2	CEI
13	18	80	43	19	20	25	7	13	8	30	7	14	7	
												1	0	
7	10	8	9	3	9	3	0	0	0	7	7	5	2	
1	1	0	0	3	1	0	1	0	0	1	0	2	3	
8	10	3	7	4	7	17	6	3	3	7	4	4	2	
2	4	8	11	3	6	1	0	4	4	12	8	3	1	
4	0	0	0	1	10	2	0	0	0	13	2	0	0	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
78	76	32	51	70	62	57	78	69	77	57	72	73	88	
75	68	22	43	65	53	47	69	64	71	38	49	63	68	
74	67	21	41	63	51	45	68	63	67	37	46	62	66	25
2	6	3	4	4	8	8	7	2	2	13	15	6	15	..
1	2	4	4	1	2	3	2	3	4	3	4	3	5	
0	1	4	0	0	..	0	0	0	0	2	5	1	1	
3	3	2	4	4	3	3	1	2	1	5	6	5	3	CEI
17	16	55	45	26	23	30	17	29	20	32	16	22	9	
6	4	20	28	8	13	3	5	1	0	8	2	1	1	
2	3	1	0	4	2	3	1	1	3	5	3	4	3	
6	6	8	16	4	7	10	7	9	5	3	1	2	3	
4	4	23	20	8	11	2	0	8	6	8	3	6	2	
5	4	22	10	10	3	15	9	11	6	15	9	10	1	
2	5	10	0	0	12	10	4	0	1	7	5	0	0	
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

2 - ضعف تنوع الصادرات

(2) .26

90

46) .27

((43)

(40) (56)

.28

78 67 37

2

(1990 et 2004)

	1990	2004	1990	2004	1990	2004	1995	2004	1990	2004	1995	2004	1990	2004
s	96	98	29	37	94,5		1		4	5	0,5		17	10
	0	1	10	8	0,2		0		3	2	46		1	1
	0	0	10	9	0		56		26	17	43		11	11
	0	0	9	4	0,3		40		15	9	0,5		2	
	3	1	41	37	5		0		52	67	6		68	78
	0	0	0	4	0		3		0	0	4		1	0
	100	100	100	100	100		100		100	100	100		100	100
	1	1	3		0		22		17	17	14		9	10
	5	0	7		2		1		6	3	2		4	3
	24	22	32		23		24		10	11	24		11	9
	2	3	2		1		0		6	3	1		5	3
	68	74	56		74		53		61	66	59		71	75
	100	100	100		100		100		100	100	100		100	100

3 - ضعف الاندماج داخل المنطقة

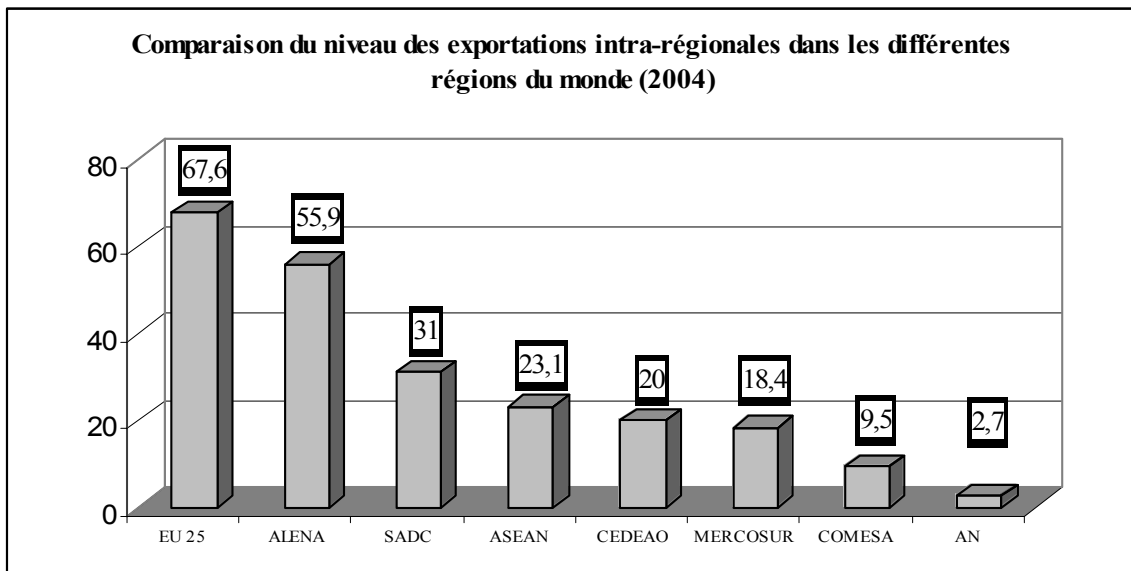
2.7 2004-2000 .29

8 SADC 31 .30
 SADC (2000)
 .2001 .31

.2001 10.7 2004 20 .31

9.5 .32

(2004)

%5.6

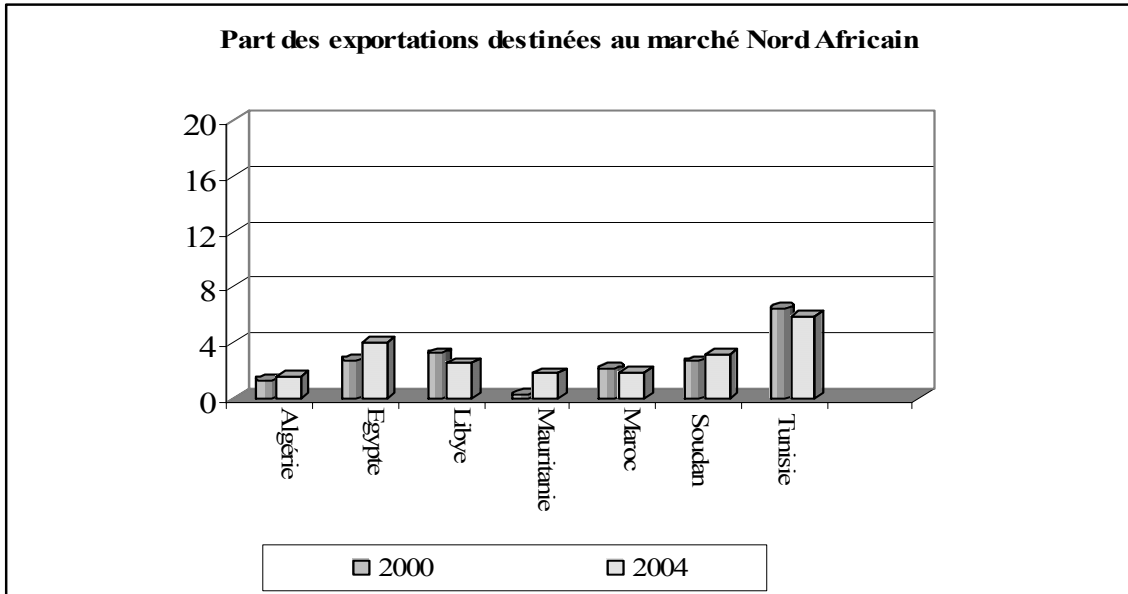
%1.8

%1.5

%2.5

%3.2

%4 :

.33

2000

483 \$174

\$478 \$170

2004

.34

2004
374

732

250

385
326

2004	2000	2004	2000	2004	2000	2004	2000	2004	2000	2004	2000	2004	2000	
68,3	74,45	145,0	0,00	0,03	169,2	16,1	11,35	11,7	0,18	249,5	19,5			
0,21	0,36	0,45	0,00	0,00	0,82	0,05	0,06	0,04	0,00	0,78	0,09			
56,9	36,3	90,0	25,1	189,8	38,7	2,6	0,00	67,72	52,6			76,2	21,4	
0,47	0,57	0,74	0,40	1,57	0,61	0,02	0,00	0,56	0,83			0,63	0,34	
384,6	287,2	41,0	1,9	0,0	54,8	0,0	0,00			61,5	64,7	2,1	1,55	
1,99	2,26	0,21	0,02	0,00	0,43	0,0	0,00			0,32	0,51	0,01	0,01	
0,9	0,12	1,9	0,00	0,0	0,03			0,00	0,00	4,0	0,16	7,2	0,96	
0,12	0,02	0,25	0,00	0,0	0,00			0,00	0,00	0,50	0,03	0,92	0,18	
61,1	57,8	0,1	0,61			20,5	13,9	32,63	62,9	23,4	13,4	40,9	7,34	
0,63	0,78	0,00	0,01			0,21	0,19	0,34	0,85	0,24	0,18	0,42	0,10	
7,6	4,4			0,0	0,14	0,0	0,00	3,2	,00	108,5	38,5	1,2	0,30	
0,20	0,27			0,00	0,01	0,00	0,00	0,08	0,00	2,88	2,37	0,03	0,02	
		74,2	0,33	2,9	25,4	7,1	1,66	347,4	264,2	31,2	34,2	108,9	61,2	
		0,77	0,01	0,03	0,42	0,07	0,03	3,59	4,41	0,32	0,57	1,12	1,02	
579,4	460,3	352,2	27,9	192,8	288,3	46,4	26,9	462,6	379,9	478,1	170,4	236,3	92,8	
0,66	0,83	0,40	0,05	0,22	0,52	0,05	0,05	0,53	0,69	0,55	0,31	0,27	0,17	

:

.

:

III. الالتزامات التجارية لبلدان المنطقة

.35

.36

1. الالتزامات المتعددة الأطراف

.37

1970 1987 1990 1995

.38

1987 1987 1998 2005

.39

1994 1994 25 1999 2004

.40

2004 2004

4

" "	1994/10/11	1987	1995	2004/6/20	" "	87/6/3
1990	1994/10/25			2004/7/27	1970	

✓	✓	✓	✓		✓	✓	
1995 1998/03/01		1996/02/26 /03/01 2000	ACP	⁴	/06/25 2001 /09/01 2005	/04/22 2002 /09/01 2005	
✓	✓	✓		✓	✓		GZALE
1997	1997	1997			1997		
✓		✓	✓	✓		✓	
1989		1989	1989	1989		1989	
	1994 ✓			✓ 2005	✓ 1994		COMESA ⁵
✓		✓			✓		
2004/02/25		2004/02/25			/02/25 2004		
✓	✓	✓		✓	✓		CEN-SAD ⁶
2001	1998	2001		1998	2001		
		✓ 2004 2006			✓ QIZ		
✓		✓ 2004 2006					

4

COMESA

: 5

:SEN-SAD⁶

IV- اختبار محددات التدفقات التجارية بفضل نموذج الخطورة

.50

.51

1. أسس نموذج الخطورة

.52

(1979) .53

(1998) (1995) (1989 1985)

(1979) .54

2. التقديرات الخاصة بنموذج الخطورة المطبقة عند تحليل التدفقات التجاري

.55

(2004) (2005) (2001)

1970 146 .56

.2000

أ- تقديم عام لنموذج الخطورة

.57

$$\log X_{ijt} = \alpha_0 + \alpha_1 \log Y_{ijt} + \alpha_2 \log Z_{ij} + \alpha_3 V_{ijt} + \alpha_4 W_{ij} + \varepsilon_{ijt}$$

.t j i X_{ijt}

$$\begin{aligned}
 & Y_{ijt} \\
 & Z_{ij} \\
 & V_{ijt} \\
 & \text{«AIR»} \\
 & \text{«MU»} \\
 & W_{ij} \\
 & \text{«Sans_FM»} \\
 & \text{log-linéaire}
 \end{aligned}
 \tag{.58}$$

ب- المؤشرات المنتظرة لمميزات نموذج الخطورة

: .59

-
 -
 -
 -
 «sans FM» -

«AIR»

7

ج. تقديرات النتائج و تحليلها

.60
(pooled data)
.2000 - 1970

.61

. 71

71

8

0,01	***	1,02	
0,01	***	0,38	
0,03	***	-1,11	
0,01	***	-0,21	
0,03	***	-0,24	
0,02	***	0,46	
0,03	***	0,54	
0,09	***	0,70	AIR
0,01	***	0,92	
0,05	***	1,53	
0,04	***	1,15	MU
0,08	***	-1,47	MENA
0,06	***	-1,05	MENA Monde
		35989	
		0,70	R ²

" - "

t - j i

j i

" / "

" - "

j i - 2 1 0

.75

.76

( )

" "

(Achy & Sekkat 2003)

9

.77

j i

«International Country Risk Guide».

::

.78

.79

(2002)

.80

(2002)

0,01	***	1,03	
0,02	***	0,35	
0,01	***	-1,19	
0,02	***	-0,21	
0,02	***	-0,21	
0,21	**	0,56	
0,05	***	0,51	
0,11	***	0,74	AIR
0,18	***	0,92	
0,14	**	1,54	
0,15	***	1,24	MU
0,11	***	-1,89	MENA
0,08	***	-1,05	MENA Monde
0,15	*	-0,27	-
0,02	**	0,05	/
0,02	***	-0,13	-
0,13		-0,10	-
0,02	***	0,21	
	***		
		33872	
		0,66	R ²

.2000/1970

j i
1 0

j i

«International Country Risk Guide».

2

V- تقدير الإمكانيات التجارية لبلدان شمال أفريقيا

1 - منهجية تقدير الإمكانيات التجارية

benchmark .81

gravitationnel .82

.9
: $\hat{X}_{ijt}$ t j i

$$\log \hat{X}_{ijt} = \hat{\alpha}_0 + \hat{\alpha}_1 \log Y_{ijt} + \hat{\alpha}_2 \log Z_{ij} + \hat{\alpha}_3 V_{ijt} + \hat{\alpha}_4 W_{ij}$$

.84

X_{ijt} $\hat{X}_{ijt}$ .85

2. تحليل النتائج

10 .86

10 .87

10

87270	9679	3774	9738	784	19313	12100	31882	
	2348	572	120.5	179	14	483	490	
	2.70	5.9	3.2	1.84	1.8	4	1.54	
115825	14035	7416	13146	903	21932	21730	36664	
31865	6881	1800	2430	296	5583	7344	7531	
27.51	49	24.3	18.5	32.8	25.5	33.8	20.54	
32.7	44.9	96.5	35.1	15.2	13.6	76.6	15.0	
10.2	8.3	7.6	9.1	18.3	10.1	8.5	13.3	

.9

:

.88

33

benchmark

16 11

.89

-

-

-

-

-

-

gap

-

*	%	%	%	%	%	
13,97	10,90	12,53	3995,09	0,78	249,53	
21,72	0,87	1,00	318,60	0,04	11,71	
11,54	0,58	0,66	211,49	0,05	16,15	
12,55	5,65	6,50	2070,93	0,45	145,02	
21,94	0,00	0,00	0,76	0,00	0,03	
12,14	2,55	2,93	934,47	0,21	68,27	
13,34	20,54	23,62	7531,34	1,54	490,70	

*.

(2) (6)

.17 12

13 .90

2004 490

7.5

20.5

. 1.5

4

11 250

2 . 1

. 145

2.55 900 0.45 5.6

. 70

. 0.2

.92

7.3 8.5

. 4 2004 490

2.7 .93

12.6 190

1.2 1.5 . 1

.2004 76 90

0.74 5.6 6.8

60 70 . 0.63

.95

2004

14

33

300

1.8

14

*	%	%	%	%	%	
11,37	10,46	12,05	94,42	0,92	7,21	
34,30	17,15	19,76	154,87	0,50	3,96	
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
13,33	3,33	3,84	30,10	0,25	1,95	
--	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
15,58	1,87	2,15	16,88	0,12	0,91	
18,33	32,81	37,81	296,26	1,79	14,02	

:

.96

10.5 17

0.9 0.5

1.9 3.3

15

*	%	%	%	%	%	
9,57	4,44	5,99	583,64	0,42	40,87	
11,25	2,94	3,97	387,08	0,24	23,42	
7,91	3,03	4,08	397,69	0,34	32,63	
10,48	2,41	3,25	316,76	0,21	20,52	
4,00	0,00	0,52	0,78	0,00	0,13	
8,00	5,67	7,65	745,17	0,63	61,14	
9,05	18,49	24,96	2430,34	1,84	178,7	

:

	%	%	%	%	%	
*						
9,48	10,62	15,39	1489,93	1,12	108,85	
9,62	3,08	4,46	432,09	0,32	31,15	
7,43	26,67	38,67	3742,77	3,59	347,36	
13,40	0,94	1,36	131,69	0,07	7,10	
9,59	7,38	10,70	1036,09	0,77	74,22	
11,59	0,35	0,50	48,81	0,03	2,89	
8,30	49,03	71,10	6881,38	5,91	571,58	

:

3 . مقارنة و تحليل النتائج

.103

- 2003 -1
SMART
benchmark

. 146

-2

27 2.7

23

18.2

67 56 ALENA

.104

. (2005)⁹

$$IC_{ij} = 100 - \left(\sum_k |m_{ik} - x_{jk}| \div 2 \right) :$$

m_{ik} x_{jk}

ALENA

. 12

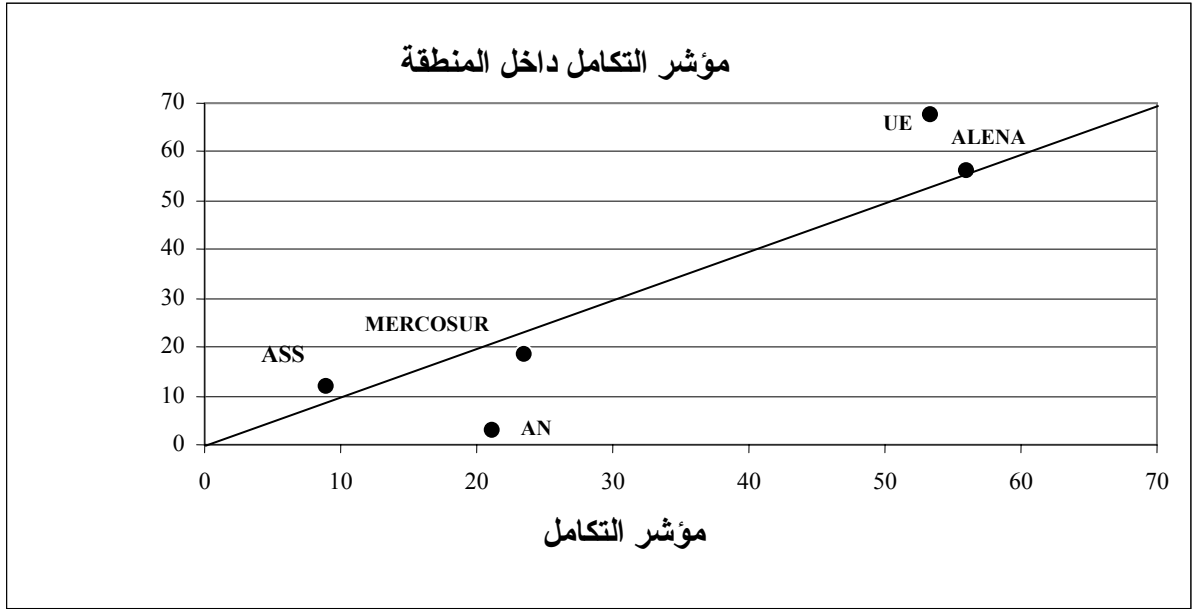
9

Mercosur

0.8

. 2.7

21.3

.105

4. نموذج جذب و توجيه الاندماج الإقليمي

.106

.107

	( )	.108
	( )	
	(2004) ARIA	.109
14		63
2002	8.6	
	(2005)	
25	111	11
		.110
		.111
(2005)		(2000)
50		
		.112
2004	10	
		.113

		.VI خاتمة	
			.114
			.115
		benchmark	
			.116
benchmark			
	33		.117
	.2005		
		ALENA	
	Mercosur		
	. 2.7	21.3	.118
			.119
			.120
			.121
			.122
			.123

AC (ALE) UMA		AC (ALE) UMA	AC (ALE) UMA	CP UMA			
ALE GZALE AGADIR CEN-SAD	GZALE COMESA CEN- SAD	ALE GZALE CEN-SAD AGADIR		AC GZAL E COM ESA CEN- SAD			
ALE UMA GZALE CEN-SAD	GZALE COMESA CEN- SAD	AC (ALE) UMA GZALE	CP UMA				
AC (ALE) UMA		AC UMA					
ALE UMA GZALE AGADIR CNE-SAD							
GZALE CEN-SAD							

ALE

AC

(

)PC

:

.( )